

ת"פ 26788/03/14 - מדינת ישראל נגד א' א'

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 26788-03-14 מדינת ישראל נ' א'

בפני כבוד השופט כרמי מוסק

המאשימה מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד

הנאשם

א' א'

ע"י ב"כ עו"ד אריאל עטרי

הכרעת דין

א. כתב האישום

1. בכתב האישום נטען, כי עובר למועד הרלבנטי לאירועים נשוא כתב האישום, היה לנאשם סכסוך עם שכנו, בשם יניב ברטוב, הגר בשדרות משה דיין 26, בפסגת זאב, ירושלים. במהלך מספר שנים נהג יניב לחנות את רכבו במקום חנייה קבוע בחנייה המשותפת לבניינים 24 ו-26 בשדרות משה דיין, בשכונת פסגת זאב. במודע שאינו ידוע למאשימה, עובר ליום 22.2.14, בשעה 03:21, קשרו הנאשם ואחר, שזהותו אינה ידועה במדויק למאשימה, קשר לשרוף את רכבו של יניב בחנייה.

2. לשם מימוש הקשר, ביום 22.2.14, בסמוך לשעה 03:21 הגיעו הנאשם והאחר לחנייה, כשהם מצוידים במיכל המכיל חומר דליק ומצית. הנאשם והאחר ניגשו למכונית מסוג פולקסוואגן פולו מספר רישוי 21-453-35 השייכת לא', שהוא המתלונן, אשר חנתה אותה עת בחנייה, ושפכו חומר דליק מהמכל על מכסה המנוע הקדמי של הרכב ולאחר מכן הציתו אותו. הרכב נדלק והחל לבעור. לאחר מכן הנאשם והאחר ברחו מהמקום. כתוצאה מההצתה נשרף חלקית רכבו של המתלונן ונגרם לו נזק כבד.

3. נטען כי במעשים אלה שילח הנאשם אש במזיד בדבר לא לו, ובכך עבר עבירה של הצתה, עבירה לפי סעיף 448 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").

ב. תשובת הנאשם לכתב האישום

4. בדיון שהתקיים ביום 25.5.14 הכחיש הנאשם את המיוחס לו בכתב האישום וטען כי לא הוא זה שהצית את הרכב. יודגש, כי לכל אורך הדרך טען הנאשם כי מסר הודעות במהלך חקירתו במשטרה, כאשר במסגרת הודעות אלו הודה לעתים בביצוע ההצתה, אולם טענתו המרכזית של הנאשם לכל אורך ניהול הדיון הייתה כי מדובר בהודאות שווא

שמסר ממניעים שונים, כפי שפורטו, ועל כן לא ניתן להרשיעו בהסתמך על הודאות אלה.

5. אומר, כי לאחר ששמעתי את הראיות, אכן עולה השאלה האם ניתן להרשיע את הנאשם על סמך אותם דברים שאמר במסגרת הודאותיו, או שמא מדובר בהודאות שווא שניתנו מסיבות שונות, הקשורות הן במצבו הרפואי-נפשי של הנאשם, רצונו להאדיר את דמותו כמי שמסוגל לבצע עבירות, להתרברב בפני אחרים, ואף יתכן שהנאשם ניסה לחפות על אחרים, הכל כפי שיפורט בהמשך.

ג. תמצית ראיות המאשימה

6. המאשימה התבססה במסגרת הראיות שהציגה בפני בית המשפט על ראיות אובייקטיביות שנלקחו מזירת האירוע, וכללו בין היתר צילומים של מצלמות אבטחה שהיו בחניון. בסרטים שצולמו במצלמות אלו ניתן לראות בבירור שני אנשים המציתים את הרכב באמצעות מכל דלק. לא ניתן לזהות את הנאשם כאחד המציתים, שכן לא ניתן להבחין בפניהם.

7. ראיה נוספת מרכזית אותה הציגה המאשימה היא עדותו של מדובב שהיה עם הנאשם בתא המעצר. מדובר במהלך חקירתי שנעשה על ידי משטרת ישראל, במטרה לחלץ הודאה במעשה מפיו של הנאשם. במסגרת זו התנהל דו שיח ארוך בין המדובב לבין הנאשם. שיחה זו הוקלטה והוסרטה והוצגה לבית המשפט. כן העיד המדובב עצמו. עיון בדברים שאמר הנאשם למדובב, כפי שיפורט בהמשך בהרחבה, מעלה כי בשיחה זו התוודה כביכול הנאשם כי הוא זה שהצית את הרכב, וכן מסר פרטים שונים למדובב הנוגעים לביצוע ההצתה, לרבות שימוש בחומר הדליק, סוג החומר, המכל, הבגדים שלבש, כיצד נפטר מהמכל ומהבגדים, וכדומה. אומר מייד, כי על פניו יש מקום לטענה שמדובר בהודאה במעשה, אולם כפי שיפורט בהמשך, הנאשם מסר פרטים רבים משמעותיים שאינם מתיישבים עם הראיות האובייקטיביות באשר לאופן ביצוע ההצתה, דבר המעמיד בספק רב את אמיתות ההודאה ומעלה תהיות שונות באשר לשאלה מדוע בחר הנאשם להודות לפני המדובב בהצתת הרכב, תוך שהוא מוסר פרטים מהותיים שגויים בנוגע לאירוע ההצתה. אמנם, ניתן לטעון, כפי שעשתה המאשימה, כי הנאשם הוא אדם מתוחכם ובחר לנהוג כך כיוון שהבין כי נתפס, ועל כן תכנן מראש למסור פרטים שגויים כדי שיוכל להימלט מאימת הדין. כפי שאבהיר בהמשך, הנאשם רחוק מכך, הן לאור מצבו הבריאותי-נפשי, והן מעצם טיבו, וסבורני כי הנאשם נהג כפי שנהג כדי לחפות על אחרים, מתוך טיפשות, ולאחר שנגרר להודות מסיבות אחרות.

8. בנוסף, העידו החוקרים שביצעו את החקירה מטעם משטרת ישראל. מעדותם התבררו מהלכי החקירה ביחס לנאשם, לרבות אופן גביית ההודעות, העובדה כי הנאשם לא אחת חזר בו מהודאותיו וטען כי לא הוא זה שביצע את ההצתה, ומייד לאחר מכן חזר והודה, כך מספר פעמים. במסגרת החקירה בוצע שחזור על ידי הנאשם, במהלכו נלקח הנאשם לחנייה בה הוצת הרכב. השחזור צולם והוגש לבית המשפט, כאשר גם כאן עולה כי הנאשם מודה בביצוע העבירה, אך ייאמר כבר עתה כי צפייה בשחזור מעלה שהנאשם מסר פרטים ומצביע על אופן ההצתה כך שהדברים אינם תואמים את הראיות האובייקטיביות שעמדו בפני בית המשפט. יתר על כן, מהראיות עלה שמיד לאחר סיום השחזור, עוד במקום, בטרם נלקח הנאשם חזרה לתחנת המשטרה, הוא טען בפני קצין משטרה וחוקר נוסף שהיו חלק מצוות החקירה שלא ביצע את העבירה המיוחסת לו. אדגיש כבר עתה, כי משיקולים שאינם ברורים לי, בחרו אותו קצין משטרה וחוקרים אחרים שהיו במקום שלא להסריט את דברי הנאשם שנאמרו בזירה, ולא ביקשו מהנאשם

לערוך שחזור נוסף כדי שיבהיר את הדברים. במקום זאת, הנאשם והחוקרים נסעו בחזרה לתחנת המשטרה, שם לובנו הדברים עם הנאשם, כפי שיפורט בהמשך.

9. עד נוסף שהעיד מטעם המאשימה היה חברו של הנאשם, מתנאל שליו, שהעיד בבית המשפט על קשריו עם הנאשם ועל מעשיהם המשותפים בליל ההצתה, לרבות העובדה שבליל ההצתה הוא התארח בביתו של הנאשם בהיותם חברים טובים, ישן בחדרו של הנאשם. מעדות זו עלה כי בזמן הסמוך להצתה עזב הנאשם את החדר, נעדר לפרק זמן מסוים מהדירה וחזר לחדר בו ישן העד. אבהיר ביחס לעד זה, כי עדותו רצופה קשיים לא מבוטלים, וספק אם ניתן לסמוך על דבריו.

10. כמו כן העידה עדת תביעה נוספת שהייתה בקשרים עם הנאשם, וזאת ביחס לדברים שאמר לה הנאשם, או הודעות שהעביר לה באמצעות הטלפון הנייד, כאשר לטענת המאשימה מדובר בדברים הבאים מפי הנאשם שיש בהם כדי להפלילו וללמד כי הוא חושש מכך שאותה עדה תמסור דברים למשטרה שיש בהם כדי להביא למסקנה שהוא זה שביצע את ההצתה. על כן ביקש ממנה הנאשם במסגרת אותם דברים שמסר לה, שלא לומר במשטרת ישראל עובדות מסוימות שכביכול נמצאות בדיעתה, ובכך ניסה ליצור לעצמו אליבי.

11. בנוסף, העיד מר יניב ברטוב באשר ליחסים שבינו לבין הנאשם. מר ברטוב נדרש לשאלה האם היה סכסוך בינו לבין הנאשם ממנו ניתן להסיק שהיה לנאשם מניע כלשהו להצית את רכבו כנקמה. גם בעניין זה יוער כבר עתה, כי מעדותו של יניב ברטוב לא עלה שקיים סכסוך משמעותי שאדם סביר יצית רכב בעקבותיו, וכל שעלה הוא כי לפני מספר שנים העיר יניב ברטוב לנאשם על כך שהוא מעשן במעלית הבניין, וכי לפני מספר שנים סבר יניב ברטוב כי הנאשם גרם לתקר בגלגלי רכבו, והוא התלונן על כך בפני אביו של הנאשם. לא הוכח כי הנאשם הוא אכן מי שגרם לתקר או מה היה המניע של הנאשם לעשות כן. ספק בעיני אם הדברים יכולים להוות מניע של ממש, שיגרום לאדם להצית רכבו של אדם אחר. אוסיף כבר עתה ואומר, כי אילו הייתה בכוונת הנאשם להצית את רכבו של יניב ברטוב, יש להניח שהיה מוודא ויודע בדיוק באיזה רכב מדובר, ולא נתפס לידי טעות בכך שהצית רכב של אדם אחר, שאינו יניב ברטוב, אלא את רכבו של המתלונן א'.

12. עד נוסף היה אסף חמדני, שהוא אותו א' שהיה הבעלים של הרכב שהוצת. גם מעדותו לא עלה שקיים סכסוך כלשהו בינו לבין הנאשם, או כי היה לנאשם מניע להצית את רכבו. על פי עדותו של מר חמדני, הוא משמש כרכז מודיעין במשטרת ישראל ובאותה תקופה בין יתר עיסוקיו היה אחראי לאיסוף מודיעין בכל הקשור לגרעין הקשה של אוהדי ביתר ירושלים (לה-פמיליה). מעדותו עלה כי באותו לילה חנה במקום החנייה בו חונה בדרך כלל יניב ברטוב. לפיכך, בהעדר מניע מצדו של הנאשם להצית את רכבו של אסף חמדני דווקא, ובהעדר מניע סביר מצדו של הנאשם להצית את רכבו של יניב ברטוב, עולה השאלה האם היה זה הנאשם שהצית את רכבו של מר חמדני, או שמא גורמים אחרים עשו כן, והנאשם נגרר משום מה ומטעמים שונים, להודות במעשה אותו כלל לא ביצע.

ד. המדובב

13. בהסכמת הצדדים, הוגשו לבית המשפט תמלילי השיחות שהיו בין המדובב לבין הנאשם, וכך גם ההודעות

שמסר המדובב.

14. הנאשם והמדובב שהו בתא מעצר אחד יחדיו במשך מספר שעות שאינו ארוך. במשך מספר שעות ניהלו השניים שיחה שחלקים ממנה נגעו לאירוע ההצתה. הנאשם מסר באותה שיחה למדובב פרטים הנוגעים להצתה, ולטענת המאשימה פרטים אלה היו יכולים להיות בידיעתו של מי שנטל חלק בהצתה. הנאשם סבור אז כי רכבו יניב ברטוב נשרף. לטענת המאשימה, כל שהתרחש בתא הוקלט והוסרט ועל כן מדובר באמרות אמת. לא הופעל לחץ על הנאשם והוא בחר להודות מרצונו הטוב והחופשי.

15. הפרטים העיקריים שהנאשם מסר למדובב הנוגעים להצתה היו כדלקמן:

א. הוצת הרכב של השכן.

ב. הנאשם שרף את הבגדים אותם לבש.

ג. חומר הדליקה היה בג'ריקן.

ד. הפקק הופרד מהג'ריקן.

16. החוקרים, במטרה לקבל מהנאשם גרסה, הכניסו מדובב לתא המעצר והנאשם שהה יחד עמו בתא המעצר.

17. המדובב העיד בבית המשפט, ומעדותו לא עלה כי היה לו אינטרס להפליל את הנאשם שלפניו. ברור הוא, כי תפקידו כמדובב הוא להוציא פרטים ועובדות מהנאשם, ולצורך כך הוא משתמש בידע ובמיומנות אותם רכש עם השנים.

18. הנאשם שוחח עם המדובב, ובמהלך השיחה מסר למדובב פרטים שונים הנוגעים לביצוע ההצתה. המאשימה מבקשת ללמוד מכך כי הנאשם קשר עצמו לביצוע ההצתה ולמעשה הודה במעשה בפני המדובב.

19. עיון מדוקדק בתמלול השיחה שקיים הנאשם עם המדובב מעלה, כי הנאשם פתח את ליבו בפני המדובב, אם כי לא מייד בתחילת הדברים אלא במהלך השיחה. הנאשם נידב פרטים שונים למדובב הנוגעים להצתה. אולם, עיון מעמיק בפרטים אלה מעלה כי מרבית הפרטים שמסר הנאשם למדובב היו בדויים או כאלה שאינם מתיישבים עם התרחשות העובדות בשטח.

20. כאן המקום להדגיש, כי הנאשם סובל מתסמונת הנקראת PDD המוגדרת כהפרעה התפתחותית נרחבת בספקטרום האוטיזם (ראה תסקיר נ/23), והוא מוכר בשל כך על ידי המוסד לביטוח לאומי בדרגת נכות של 150%.

21. השיחה עם המדובב נעשתה לאחר שנגבו מהנאשם הודעות, בהן כאמור הכחיש את ביצוע ההצתה.

22. הנאשם הסביר, כי רצה להרשים את המדובב. הוא הבין שמדובר בעבריו כבד. במאמר מוסגר יוער, כי המדובב שהעיד לפני נראה אדם גדול מידות, לעומת הנאשם שהוא אדם צנום ונראה שברירי משהו. המדובב אמר כי הוא מרצה מאסר עולם בגין עבירת רצח וגם שני אחיו מרצים מאסר עולם. שעה שבוחנים את חוסר האיזון בין המדובב, לעומת הנאשם, מראהו ומצבו הרפואי, לא פלא שהנאשם יבקש להרשים את המדובב ויספר כי ביצע את ההצתה של הרכב.

23. יודגש, כי הנאשם מספר לכל אורך הדרך למדובב, כי הוא לבדו הצית את הרכב. האומנם? ברור כי שניים הציתו את הרכב, אך הנאשם מסתיר פרט מהותי זה, וכך גם עשה בהודעותיו במשטרה.

24. הנאשם מספר למדובב שהיה עם כפפות, אך לאיש מהמציתים לא היו כפפות על פי הסרטון. ברור, כי מדובר ברצון הנאשם להיראות עבריו מקצועי. הנאשם מתאר שההצתה נעשתה עם בקבוק, אך על פי הסרטון ההצתה נעשתה עם מיכל. שוב, מדובר בפרט מהותי שאינו תואם את המציאות.

25. הנאשם טוען שהרכב התפוצץ, עובדה שאינה נכונה.

26. המדובב מעלה אפשרות בשיחה, שההצתה הייתה עם ג'ריקן ומכאן הנאשם ממשיך כי ההצתה הייתה עם ג'ריקן.

27. הנאשם מספר למדובב, כי "הפריטים המרשיעים" כביכול הושלכו על ידו למכולת האשפה, אולם אין סיכוי שיתפסו אותו כי בשעה חמש בבוקר מפנים את האשפה. מדובר בפרט בדוי, שהרי מדובר בשבת בבוקר, ואשפה לא נאספת בשבת.

28. הנאשם מתאר את שריפת הבגדים אותם לבש בעת שהצית את הרכב למחרת בוואדי - פרט שקרי לחלוטין, אפשר לכנותו "הזוי".

29. הנאשם שוגה בסוג הרכב שהוצת או הרכב שהיה ליניב ברטוב.

30. הנאשם מתאר את המניע להצתה כמריבה אלימה שהייתה לו עם יניב ברטוב, אירוע שלא היה ולא נברא.

31. הנאשם מוסר למדובב, כי היה רעול פנים בעת ההצתה, עם חורים לעיניים בלבד, אך גם עובדה זו איננה נכונה.

ה. תשאל הנאשם לאחר עדות המדובב

32. החוקר דודו לוי, שהיה אחד מהחוקרים בצוות החקירה, ערך מזכר (ת/8) ובו פירט את התשאל שערך לנאשם

עמוד 5

לאחר פעולת הדיבוב.

33. בתשאל זה הודה הנאשם בעבירות אחרות שביצע, בהן הוא מודה עד היום, ואלה כללו התפרצויות לכלי רכב וגניבה מהם (בגין כך הועמד לדין בכתב אישום נפרד בבית משפט השלום בירושלים).

34. גם בתשאל זה הודה תחילה הנאשם בהצתה ולאחר מכן הוא חזר בו. הנאשם ניסה לדלות מהחוקר אילו פרטים יש בידי המשטרה הקושרים אותו לביצוע העבירות. באותו שלב בחר הנאשם להכחיש את המיוחס לו, וטען כי כלל לא הצית את הרכב. לאחר הפסקות בחקירה, שכללו יציאה מחדר החקירות ועישון, חזר הנאשם לחדר החקירות ומסר הודאה בדבר ביצוע ההצתה.

35. באותה הודאה מסר הנאשם כי הצית את הרכב עם חומר דליק שהיה במיכל אותו גנב מרכב שפרץ יום קודם. יובהר כבר עתה, כי התברר שהמכל שלגנב הכיל ככל הנראה ככל שמן, ואילו הרכב הוצת באמצעות חומר דליק שאינו שמן. שוב, הנאשם מוסר עובדה שאינה מתיישבת עם המציאות.

ו. עדות אוראל אייזנקוט

36. עדה זו הייתה ידידה של הנאשם ובעת המקרה הנאשם שוחח עמה. ביום 22.9.14 מסרה עדה זו עדות בבית המשפט, ובמסגרת חקירתה הראשית (עמ' 36-40 לפרוט') תיארה שיחה עם הנאשם, שהתבצעה לאחר אירוע ההצתה.

37. העדה תיארה את השיחה, לפי גרסתה, בה הנאשם ביקש ממנה כי אם תחקר על אירוע ההצתה ועל מעשי הנאשם באותו לילה, תעיד כי הנאשם לא נכח באותו אירוע. הדברים נאמרו על ידי העדה בעדותה מספר פעמים. בעדותה טענה העדה, כי באותה תקופה כלל לא נפגשה עם הנאשם, וכי לא יצאה מביתה בימי שישי בערב (ליל שבת) מעולם.

38. טוענת המאשימה, כי הנאשם ניסה לשבש את הראיות ואת החקירה ומטרתו הייתה ליצור לעצמו אליבי.

39. הנאשם חולק על זיכרונה של עדה זו ועל כך שהיא יודעת מתי היה מועד ההצתה.

40. יחד עם זאת, יש לבחון היטב את השיחה בין אוראל לבין הנאשם. בשיחה שהוגשה לבית המשפט (ת/33) מדבר הנאשם על מקרה בו "דפק רכב", והרי ידוע כי הנאשם גם התפרץ לכלי רכב ובכך הודה.

41. בהמשך החקירה אוראל נותנת פרשנות לשיחה זו, כי כוונת הנאשם בשיחה זו הייתה להצתת הרכב.

42. ואולם, עיון בתמליל השיחה מלמד כי בשום מקום לא אמר הנאשם שהצית רכב, אלא מדבר על כך ש"דפק

רכב".

43. בעניין זה ראוי לצטט את דברי העדה בבית המשפט בחקירתה הראשית (עמ' 15-29 לפרוטוקול):

"ש. או קיי, הוא ביקש ממך משהו באותה שיחה?
ת. הוא ביקש ממני שאם יהיה איזשהם בעיה עם המשטרה, אז אני אבוא ואני אגיד
כביכול שהייתי עדה שהוא לא, שהוא לא היה במקרה, שזה בהצתה.
ש. כשאת אומרת מקרה, למה את מתכוונת?
ת. להצתה.
ש. להצתה של הרכב?
ת. כן.
ש. שאיפה הייתה ההצתה של הרכב?
ת. בפסגת זאב מזרח.
ש. או קיי, הוא ביקש ממך איך לומר שהוא לא היה בהצתה, באיזה אופן?
ת. הכול היה ברוח צינית אז זה לא היה,
ש. צינית את מתכוונת לצחוקים?
ת. כן".

ובהמשך:

"כ.ה. מוסק: כן, תסבירי במילים שלך מה את מתכוונת למילה צינית?
ת. שזה לא רציני...זה היה צחוק כזה.
ש. אוקיי, אז הוא ביקש ממך?
ת. הוא אמר שאם, אם יהיו נגדו איזושהי תלונה או משהו כזה, אז אני אבוא ואני
אעיד שהוא לא היה שם. לא יודעת אם להעיד שהייתי שם אתו והוא לא היה שם אבל
להעיד שהוא לא היה שם.
ש. אוקיי.
ת. שהוא לא עשה זאת זה.
ש. ואיך את אמורה לדעת את זה?
ת. לא יודעת"
(עמ' 38, ש' 14-3)

44. בחקירה הנגדית התברר, כי העדה הסיקה שמדובר בהצתת הרכב וכי הנאשם מבקש ממנה להעיד לגבי ליל
ההצתה. אולם, מתמליל השיחה עולה, שהנאשם כלל לא אמר מלים אלה באופן מפורש, כדברי העדה:

"ש. עכשיו נמשיך, עכשיו, אוהד, אז כפי שאנחנו רואים אוהד לא מזכיר במילה
הצתה, נכון?

ת. לא.
ש. עכשיו, בשיחה הזו איתך, נכון?
ת. כן, נכון, כן.
ש. נכון, עכשיו, בהמשך הוא גם אומר לך שטענה שהוא הרס אוטו היא לא נכונה, נכון?
ת. נכון.
ש. עכשיו, יותר מזה, שנייה אחת, עכשיו יותר מזה, בשום מקום ובשום שלב אוהד לא אמר לך, לא אומר לך אני מדבר על אירוע שקרה ביום זה וזה.
ת. לא.
ש. נכון, אבל יותר מזה, לפי מה שאני רואה הוא גם, את שואלת אותו מתי והוא לא עונה לך את שואלת אותו אוהד מתי זה היה, ואוראל שואלת ואוהד משיב שלא יגיד כלום. זאת אומרת את שואלת אותו באיזה שעה זה היה והוא לא מוכן לענות לך, נכון?
.....
ת. כן.
ש. התשובה היא כן, נכון?
ת. כן.
ש. אוקיי עכשיו בהודאה שלך במשטרה, אני חושב ש כה. מוסק: אדוני סיים?
ש. כן, אני רק אסכם. בשום שלב הוא עוד לא אמר לך שהוא הצית את הרכב נכון?
ת. הוא לא אמר לי אני הצתתי את הרכב.
ש. תודה, אין לי שאלות יותר".
(עמ' 47, ש' 18-29 - עמ' 48, ש' 1-17)

ובחקירתה החוזרת:

"ש. כשאת שוחחת עם אוהד ודיברתם על פגיעה ברכב, על איזה פגיעה ברכב דיברתם?
ת. אני, אני היה לי ברור על מה שקרה במזרח.
ש. שזה מה?
ת. שזה המקרה שהוא מדבר איתי.
ש. שמה המקרה? תגידי במלים שלך.
ת. שהוא זה ששרף את הרכב או שהוא היה קשור.
ש. שהוא ההצתה?
ת. כן".
(עמ' 50, ש' 13-22)

45. מהאמור לעיל עולה, כי העדה הסיקה שהנאשם מתכוון להצתת הרכב. ידוע, כי הנאשם נחקר במשטרה גם

בנושא ההתפרצויות לכלי רכב, ומכאן שלא ניתן לקבוע בוודאות מספקת שהנאשם בשיחה זו התכוון ליצור לעצמו אליבי לעניין ההצתה, מה עוד שהעדה עצמה טוענת שכלל לא הייתה יודעת כיצד לבסס אליבי זה. אם אכן מדובר בנאשם כה מתוחכם ומניפולטיבי, לתפיסת המאשימה, הייתכן כי כך ביקש ליצור לעצמו אליבי, או שמא אכן הייתה זו שיחה צינית, כפי שמתארת אותה העדה, כלומר שיחה שאין מאחוריה דבר.

30. לפיכך, לא ניתן לקבל את טענת המאשימה, ולראות בשיחה זו ראיה כלשהי הקושרת את הנאשם לביצוע הנאשם, ואין בה כדי להוות תמיכה להודאות שמסר במשטרה, מהן חזר בו לא אחת.

ז. עדותו של מתנאל שליו

46. מתנאל היה חברו הטוב של הנאשם, וניתן לומר איש סוד. לשניים היו יחסי חברות קרובים והדוקים, כל זאת עד לאירוע ההצתה, שעה שמתנאל נדרש למסור עדות במשטרה. בעדות זו קשר מתנאל את הנאשם לביצוע ההצתה.

47. בחלק מחומר הראיות נמצאה הודעת SMS ששלח הנאשם למתנאל, לאחר אירוע ההצתה, ובה מתזכר הנאשם את מתנאל שלא ישכח כי במועד בו בוצעה ההצתה הם היו בפסגת זאב. מסתבר מחומר הראיות, כי אכן ביום ההצתה היו השניים בפסגת זאב, ולאחר מכן חזרו לביתו של הנאשם. לפיכך, עובדה זו מתיישבת עם המציאות.

48. תוהה המאשימה מדוע היה הנאשם צריך להזכיר למתנאל עובדה זו, אלא אם כן רצה לבנות לעצמו אליבי ולהרחיק עצמו ממקום ביצוע ההצתה. כאמור, אין בהודעת ה-SMS דבר היכול ליצור אליבי לנאשם, שכן הוא מתיישב עם המציאות.

49. מתנאל מסר בהודעותיו במשטרה, כי ביום ההצתה ישן עם הנאשם בבית הנאשם וראה את הנאשם עוזב את החדר בו ישנו בזמן סמוך לאירוע ההצתה, ולאחר מכן חזר. בבית המשפט טען מתנאל, כי ישן אצל הנאשם מספר פעמים, והיה ליל שבת אחד בו אחותו של הנאשם לא חזרה לבית משפחת הנאשם עד שעה מאוחרת, והנאשם ואחרים יצאו לחפשה. אין מדובר בליל שבת בו הוצת הרכב. מתנאל הסביר בבית המשפט, כי היום הוא יודע שטעה בהודעתו במשטרה, התבלבל בין המועדים ולמעשה הנאשם יצא מהחדר כדי לחפש את אחותו ולא יצא בלילה בו הוצת הרכב.

50. לכל אורך חקירתו של עד זה בבית המשפט, הוא חזר בו מהודעותיו במשטרה ובסופו של דבר הוכרז כעד עוין.

51. הסברו היה, כי בעת שמסר את הודעותיו במשטרה היה נתון בלחץ כבד, ועל כן התבלבל. יחד עם זאת, עולה כי לאחר שבוע ימים נחקר פעם נוספת וגם אז לא טען שהתבלבל בין שני הלילות בהם ישן אצל הנאשם, כפי שטען בבית המשפט.

52. מתנאל נחקר מספר פעמים במשטרה וחקירותיו עסקו בשני נושאים עיקריים: האחד, התפרצויות לכלי רכב יחד עם הנאשם ואחיו של הנאשם, אביאל; והשני, נושא הצתת הרכב.

53. עיון בהודעות מלמד, כי מתנאל חוזר ומצהיר כי בא לומר את האמת וכי הוא רוצה "להתנקות". אכן, גם בנושא ההתפרצויות לא נידב מתנאל מייד את כל האמת. כך, למשל, בהודעה הראשונה "שכח" שגם הנאשם היה בעת ההתפרצויות והפליל רק את אביאל. לאחר מכן "נזכר" כי גם הנאשם היה שותף להתפרצויות. מתנאל שכח כי נפרצו ארבעה כלי רכב ובתחילה זכר שלושה כלי רכב בלבד. בסופו של דבר נזכר כי היה כלי רכב נוסף אליו התפרצו רק הוא והנאשם, כאשר אביאל כבר לא נכח. גם באשר לחפצים שנלקחו, חלק מהדברים נשמטו מזכרוננו של מתנאל, ורק לאחר שעומת עם הודעותיו נזכר, כולל בפריטים שנמצאו בביתו.

54. יחד עם זאת, לאורך אורך חקירותיו עמד מתנאל על דעתו, כי לאחר שהוא והנאשם הגיעו לבית הנאשם ונערכו לשינה (במיטה יחד עם אביאל שכבר ישן), לאחר זמן קצר עזב הנאשם את הדירה. מתנאל נרדם והתעורר כאשר הנאשם חזר. מתנאל אינו יודע לאחר כמה זמן חזר הנאשם.

55. באשר לשעה בה הגיעו מתנאל והנאשם לבית הנאשם, תחילה מסר מתנאל בהודעותיו כי היה זה כבר בשעה 01:00 לערך, ולאחר מכן תיקן עצמו ומסר כי חישב את הזמנים פעם נוספת ונוכח כי היה זה בשעה 02:30. מעדותו עלה, כי באותה עת לא היה לו שיעור או מכשיר סלולארי ועל כן מדובר על הערכות.

56. מתנאל נשאל בחקירותיו מספר פעמים על נושא עזיבת הנאשם את הדירה, והוא עמד על דעתו בעניין זה.

57. ברור, כי כיום, בדיעבד, מבין מתנאל כי עדות זו מזיקה לנאשם, ועל כן חזר בו ממנה בבית המשפט. מדובר במהלך "שקוף", ללא כל הסבר הגיוני.

58. מתנאל ניסה לתרץ את הודעותיו בעניין זה בכך שהתבלבל, היה נתון ללחץ ואוים על ידי החוקרים שיעצרו. אין באלה הסבר סביר והגיוני. איש לא אילץ את מתנאל לומר דברים אלה לגבי הנאשם, ואין כל סיבה סבירה שהיא זו שגרמה למתנאל שלא לומר אמת בעניין זה. המסקנה העולה הנה, כי יש להעדיף את הודעותיו של מתנאל במשטרה בעניין זה, ולקבוע כי הנאשם ומתנאל הגיעו לבית הנאשם ומייד לאחר מכן עזב הנאשם את הדירה לזמן בלתי ידוע.

59. כמו כן, אני מקבל את עדותו של מתנאל, כי אביאל והנאשם לקחו מאחד מכלי הרכב מיכל פלסטיק בצבע אפור, אשר הכיל, כפי דברי מתנאל בהודעותיו במשטרה, דלק או שמן, ובסופו של דבר הוא הבין כי המיכל הוכנס לרכב של אביו של הנאשם (רכב חדש מסוג שברולט) כדי שישתמשו בו לצורך הרכב.

60. יודגש, כי ככל הנראה מדובר במיכל שמן (לפי צבע המכל). אין זה הגיוני שבכל מכונית יוחזק מיכל דלק, ולכן סביר כי מדובר במיכל שמן, כפי שנוהגים נהגים לעשות למקרה שיחסר שמן.

61. מכל מקום, אין כל ראיה שמדובר במיכל בו השתמשו מציתי הרכב בעת ביצוע ההצתה, איש לא טרח לחקור כיוון זה, ולא טרח לאמת עם בעל הרכב שנפרץ בשאלה מה היה במיכל והאם זהו המיכל שנגנב מרכבו.

62. מתנאל מסר בהודעותיו, לאחר שהוצג לפניו סרטון מצלמת האבטחה בו נצפים שניים מציתים את הרכב, לגבי אחד מהם שלבש מעל ראשו "חם צוואר", כי מבנה גופו והליכתו דומים מאוד לאלה של הנאשם.

63. בהמשך הסתבר מהודעותיו ומעדותו, כי הנאשם נהג ללבוש חם-צוואר באותה עת (מטעמי יישור השיער שגידל), וכי גם בעת שעזב את הדירה לבש הנאשם חם-צוואר. יחד עם זאת, מחומר הראיות עלה, כי אנשים נוספים וביניהם בני נוער נהגו אותה עת ללבוש חם-צוואר וגם חליפות טרנינג, כפי שלבש הנאשם, ואלה שהציתו את הרכב, ועל כן לא ניתן לראות בדברי מתנאל ביחס לדמות הנצפית בסרטון כזיהוי הנאשם או כאמירה הקושרת את הנאשם לדמות המופיעה בסרטון באופן כלשהו.

64. סופו של דבר, העניין בעל משמעות או משקל היחיד שניתן להפיק מעדותו של מתנאל הוא העובדה שבסביבות השעה 02:30-02:40 בלילה עזב הנאשם את הדירה בה הוא מתגורר וחזר לאחר זמן בלתי ידוע. לטעמי, מכאן ועד לקשירת הנאשם לביצוע ההצתה או הגעה למסקנה כי הוא אחד מהשניים שביצעו את ההצתה - המרחק רב, בפרט כאשר ההצתה בוצעה כשעה לאחר מכן.

ח. השחזור

65. במהלך השחזור הראה הנאשם כיצד ביצע את ההצתה. השחזור הוקלט והוסרט. הנאשם תיאר בו באופן מפורט כיצד בוצעה ההצתה, מהיכן נכנסו הוא והאחר, כיצד הציתו את הרכב, כיצד נמלטו, וכדומה.

66. ברם, בסוף השחזור מסר הנאשם לחוקר דודו לוי כי מסר תיאור שגוי של ההצתה כדי להכשיל את החקירה. בעניין זה העיד החוקר דודו לוי וכן קצין החקירות דותן גרילק. דותן העיד שדודו לוי ניגש אליו ואמר לו שהנאשם טוען שמסר פרטים כוזבים כדי להכשיל את החקירה, מאחר שנבהל מהאזהרה שהוזהר לפני תחילת השחזור.

67. אין מחלוקת, כי החוקרים לא ערכו מייד שחזור נוסף, לא השתמשו במצלמת הווידאו שהייתה ברשותם כדי לברר עם הנאשם אם מסר פרטים כוזבים במכוון, ואם כן - לא דרשו ממנו לבצע "שחזור אמת". במקום זאת חזרו החוקרים והנאשם לתחנת המשטרה כדי לגבות מהנאשם הודעה מסודרת. מהלך זה תמוה בעיני, שהרי במצב דברים זה נותרים החוקרים עם שחזור לגביו טוען הנאשם שאינו אמת וכי עשה כן במכוון. לא ברור מה מנע מהחוקרים מלבצע שחזור נוסף, ונושא זה נותר בעיני ללא הסבר מטעם החוקרים ומטעם המאשימה.

68. בשחזור השתתפו שני חוקרים, דותן גרילק ודודו לוי, שהיו מעורבים באופן עמוק בחקירה וידעו את פרטי ההצתה. דבר זה מעלה חשש שחוקרים המכירים את פרטי האירוע ינסו לקבל מהשחזור פרטים זהים כדי לקשור אותו לביצוע העבירה.

69. בשחזור תיאר הנאשם שלבש פרטי לבוש שונים מאלה שנראו בסרטון. הוא טען בשחזור כי לא לבש פריט נוסף וכי פניו היו גלויים (בניגוד לנצפה בסרטון). הוא אינו יודע את סוג הרכב אותו הצית, את צבעו וגם לא יכול היה לזהות את

הרכב. לדבריו, היה לבד בעת ביצוע ההצתה.

70. בניגוד לנראה בסרטון, הנאשם מתאר שנכנס לחניה דרך החניה התת קרקעית, כאשר בסרטון שני המציתים נכנסים מכניסה אחרת, מהכיוון ההפוך. גם כאשר לכיוון ההימלטות, הנאשם מתאר כיוון הפוך לזה הנצפה בסרטון.

71. אופן ההצתה המתואר בשחזור הוא מכיוון תא המטען, בניגוד לדברי הנאשם במשטרה, כי כיוון ההצתה היה מחזית הרכב.

72. לאחר מכן טען הנאשם, כי התפשט באמצע הרחוב, השליך את בגדיו לפח והלך לביתו עירום, כשהוא עם תחתונים בלבד (מדובר בהליכה של מספר עשרות מטרים). הפעם לא טען כי השמיד או שרף את בגדיו, אלא כי השליכם לפח, דבר שאינו אמת לאור מה שנמצא בפח.

ט. דברי הנאשם ביחס להתפרצויות לכלי רכב וחזרתו מהודאתו

73. טוענת המאשימה, כי כפי העולה מחומר הראיות (ת/24) גם ביחס לביצוע ההתפרצויות לכלי רכב בחר הנאשם להודות, לחזור בו (יחד עם חזרתו והודאתו בעניין הצתת הרכב) ושוב להודות בביצוע ההתפרצויות.

74. המאשימה מבקשת ללמוד מכך, כי מדובר בשיטת התנהלות מצידו של הנאשם.

75. אינני מקבל טיעון זה. העובדה שהנאשם הודה בבית המשפט בהתפרצויות לכלי רכב אינה יכולה ללמד דבר וחצי דבר על ביצוע ההצתה. אין בכך כדי להביא למסקנה כי העובדה שהנאשם חזר בו מהודאתו בהתפרצויות לכלי רכב ולאחר מכן הודה בעבירות אלה, כי אז ביצע את ההצתה. מדובר בהתנהלות מסוימת של הנאשם בחקירתו, היכולה לנבוע ממניעים שונים עליהם אעמוד בהמשך, אולם הודאה במעשה אחד אינה יכולה להוות תימוכין או משקל ראיתי כלשהו לכך שהנאשם ביצע את הצתת הרכב.

י. הנאשם מניפולטיבי

76. טוענת המאשימה, כי מהראיות עולה באופן חד משמעי שהנאשם נקט בשיטות מרמה ותחבולה לכל אורך החקירה וזאת במטרה להטעות ולהונות את החוקרים. הוא בחר במכוון להודות, לחזור בו מהודאותיו ואף הפליל אחרים. כך, למשל, מפנה המאשימה למזכר שערך החוקר רן כרמלי (ת/29), אשר נערך לאחר פעולת הדיבוב. הנאשם עומת עם האפשרות שצולם במצלמת אבטחה, ותגובתו הייתה שהוא אינו רוצה לדבר על ההצתה. הוא מסכים לדבר על ההתפרצויות. ביחס לצילומי מצלמת האבטחה מעלה הנאשם אפשרות שיתכן ומדובר באחיו, מאחר שהם בעלי חזות דומה. אחיו סובל מליקוי נפשי, ולפיכך אינו יכול להעיד או להיות מואשם בעבירה כלשהי. טוענת המאשימה, כי ניתן להסיק מכך שהנאשם מנסה להרחיק עצמו מההצתה בטענות שקריות, למרות שברור לו כי הוא זה שביצע את ההצתה. לאחר מכן טען הנאשם שהוא מבקש לספר את האמת, אולם בנשימה אחרת מוסר חצאי עובדות ביחס ליום האירוע. כך

גם לגבי מעשיו עם חברו מתנאל. הוא מוסר פרטים באשר ליום האירוע ההתפרצויות, אולם חוזר ואומר שאינו מוכן להתוודות על אירוע ההצתה. הנאשם מתריס בחוקרים שאין להם ראיות כנגדו בעניין ההצתה וטוען, כי אילו היו ראיות כנגדו היו מטיחים אותו בפניו. מכאן מבקשת המאשימה ללמוד, כי מדובר בנחקר מתוחכם שאכן ביצע את עבירת ההצתה, אולם הוא נוקט בשיטות תחבולה שונות כדי להימלט מכך ולא להודות.

77. בהקשר זה מפנה המאשימה לראיות אובייקטיביות, שהן ת/31, ת/32 ו-ת/33. ת/31 הוא המסרון ששלח הנאשם למתנאל; ת/32 היא שיחה בין הנאשם לבין מתנאל; ו-ת/33 היא שיחה בין הנאשם לבין העדה אוראל.

טוענת המאשימה, כי בכל אלה יש לראות שיבושי חקירה אותם ביצע הנאשם כדי למנוע את הפללתו. לטעמי, יתכן שהנאשם אכן פעל באופן זה מתוך חשש שיופלה באירוע ההצתה, אולם אין הדבר מלמד בהכרח כי הוא זה שביצע את ההצתה, אלא מלמד על חשש שהיה לנאשם כי אירוע ההצתה ייוחס לו. מלים אחרות, לא ניתן לדעת אם הנאשם מנסה "לשתול" ראיות שאינן אמת אצל אחרים, או שמא הוא מבקש להבטיח שלא יופלל במעשה שלא ביצע.

יא. האם נשללה האפשרות שאחרים ביצעו את ההצתה

78. המאשימה טוענת, כי אין לקבל את טענת הנאשם, לפיה קיימת אפשרות סבירה שאחרים ביצעו את ההצתה. המאשימה מתבססת על כך, שעל פי הראיות, סרט הצילום, החשודים נכנסו לחניה מדלת הבניין והדבר מצריך מפתח. כלומר, המציתים היו רק כאלה שיש להם מפתח. עדיין, לטעמי, קיימות מספר אפשרויות כי היה זה מישהו מתוך הבניין שהצית את הרכב של חמדני, או מישהו שקיבל מפתח לדלת. אינני סבור שהמאשימה הוכיחה ברמת ההסתברות הנדרשת כי הכוונה הייתה להצית את הרכב של יניב ברטוב, ומתוך טעות הוצת רכבו של אלון חמדני. יתכן בהחלט, כי אחרים ביקשו להצית את רכבו של חמדני, בשל תפקידו ועיסוקו באותה עת, ויתכן שאין כלל מדובר בטעות בזיהוי הרכב. חמדני העיד, כי אין לו כל היכרות עם הנאשם או סכסוך עמו. מכאן, שאינני סבור שקיימת דווקא גרסה הגיונית מסתברת אחרת, שלפיה הנאשם טעה והצית את רכבו של חמדני במקום את רכבו של יניב ברטוב. באותה מידה, ואולי סביר יותר, שאחרים ביקשו לבוא חשבון עם חמדני והציתו את רכבו, מתוך ידיעה שמדובר ברכבו, שעה שלנאשם אין כל קשר לעניין ולא היה לו מניע כלשהו לפגוע בחמדני. לחיזוק הספק אומר, כי עלה שהנאשם מכיר את רכבו של יניב ברטוב, לפחות לגרסתו של יניב ברטוב, ומדוע אפוא יטעה הנאשם ויצית רכב השייך לאדם אחר? אין לכך תשובה בחומר הראיות, דבר המחזק את הדעה כי לנאשם אין כל קשר להצתת רכבו של חמדני, ומחזק את המסקנה כי המציתים ביקשו לבוא חשבון עם חמדני, יתכן בשל עיסוקו באותם ימים.

יב. האם היו ראיות אובייקטיביות נוספות שניתן היה להביא

79. אין חולק, כי נאספו רק חלק מהסרטונים שהיו במצלמות האבטחה השונות בבניין. למשל, למשפחתו של ירון כהן, ששני בניו שוחחו עם מתנאל ועם הנאשם בסמוך לשעה 02:30 ביום ההצתה, היו מצלמות אבטחה. משפחת כהן סירבה למסור את הסרטונים או את החומר שבמחשב הקשור למצלמות לידי המשטרה. משטרת ישראל לא פעלה בדחיפות כדי לבקש צו חיפוש מידי. לאחר זמן, כאשר נערכה בדיקה, לא נמצא דבר במצלמות משפחת כהן.

80. אומר, כי בחומר החקירה וכן בדיון עצמו היו רמזים ואף יותר מכך, כי יתכן שלשני ילדי משפחת כהן היה קשר לאירוע ההצתה, או לגורמים אחרים. מוזר בעיני שמסמך ישראל לא פעלה כנדרש ולא הצליחה לשים ידה על אותם סרטונים. כך הדבר גם לגבי מצלמות נוספות שהיו בבניין ואיש לא טרח לאסוף את תוצרי אותן מצלמות.

81. למעשה, עלה מעדותו של ערן אופיר, האיש הטכני והחוקר מטעם משטרת ישראל, כי לא בדק את כל הבניין ולא בדק אם ישנן מצלמות נוספות. לטעמי, מדובר במחדל שפוגע בראיות המאשימה, שכן ניתן היה ללמוד על זהותם של גורמים נוספים שהיו בבניין סמוך לאירוע ההצתה, אופן פעולתם ומעשיהם באותן שעות.

יג. הודעות הנאשם במשטרה ועדותו בבית המשפט

82. אין מחלוקת, כי הנאשם מסר מספר הודעות במשטרה וביצע שחזור. למקרא הדברים כפשוטם, ללא הצלבה לעובדות האובייקטיביות, ניתן היה לקבוע שמדובר באדם שמודה, חוזר בו, מודה שוב וכן הלאה. התנהגות שהיא מוזרה, כשלעצמה, אולם יכולה גם להוביל למסקנה שמדובר במי שהצית את הרכב, אך בוחר לנקוט בשיטה זו כדי להציל את עורו.

83. בהודעתו הראשונה (ת/3) טוען הנאשם כי אין לו סכסוך עם יניב ברטוב, למעט אותו עניין של עישון במעלית, אירוע שהתרחש מספר שנים קודם לכן.

84. לאחר מכן נגבתה מהנאשם הודעה נוספת (ת/26) וזאת לאחר שנעצר. הנאשם אינו מכחיש את המפגש בפסגת זאב. הוא מתאר מפגש עם זינו ועם דניאל ומאור כהן. הוא אומר שלבש טרנינג מסוג אדידס, הציג את כובע הצמר שלבש וציין שאין לו מפתח לדלת האחורית בבניין, ממנה נכנסו המציתים לחנייה, אלא לאחיו אביאל.

בהודעה נוספת (ת/28) עומת הנאשם עם נתונים שונים מהזירה, כגון ג'ריקן שהכיל את הדלק, היציאה מהדלת האחורית. הנאשם הכחיש כי ביצע את ההצתה. יש לזכור, כי במקביל או בסמוך לכך הודה הנאשם בפריצה לכלי רכב, אך הכחיש שהיה מעורב באירוע ההצתה. בהודעה ת/5 טען שמצא ג'ריקן אך אינו זוכר היכן. בהודעה ת/7 חוזר הנאשם וכופר בביצוע ההצתה, וטוען כי אין לו סכסוך עם השוטר חמדני שרכבו הוצת. באותו יום נחקר הנאשם ומסר גרסה, לפיה אכן הצית את הרכב, ושפך את הדלק מכיוון החלון הקדמי. יושם לב, כי הנאשם באותה חקירה מכחיש את ההצתה, ולאחר מכן משנה את גרסתו ואומר כי ביצע את ההצתה אך מוסר תיאור שגוי.

85. הנאשם מסר, כי זרק את מיכל הדלק למכולת האשפה אך מוסר שהשליך לשם גם את בגדיו. לא נמצאו בגדים כלשהם במכולה. שוב מסר הנאשם פרט שאינו אמת. בפח נמצא פריט אחד, סוויטשרט, ולא יותר מכך, וגם כאן קיים ספק רב אם פריט זה קשור לנאשם או לאנשים אחרים. לא נעשה מאמץ לקשור פריט זה לנאשם, למשל על דרך בדיקה מעבדתית, או לחשודים פוטנציאליים אחרים שהיו באזור.

86. לאחר מכן חזר הנאשם והכחיש כי הצית את הרכב, וטען כי הדברים שאמר היו "סתם".

87. בהודעה ת/9 הכחיש הנאשם שביצע את ההצתה. הוא תיאר כי בשיחה עם המדובב הציג עצמו המדובב בפניו כעברין מסוכן.
88. יש לזכור, כי לאחר השחזור חזר בו הנאשם מגרסתו וטען בעל פה שלא ביצע את ההצתה, אלא שלאחר מכן חזר בו ומסר הודאה לפיה ביצע את ההצתה (ת/10).
89. לא ברור לי, מדוע כפירתו של הנאשם לאחר השחזור לא תועדה ולא הוקלטה, וכך גם לא השיחה של הנאשם עם החוקר או החוקרים ברכב, ממקום השחזור חזרה לתחנת המשטרה.
90. בהודעתו ת/10 מוסר הנאשם נתון שונה מזה שמסר בשחזור, באשר לעובדה שיצא לאחר ההצתה מהציאה האחורית.
91. לאחר מכן, נולדה אצל הנאשם גרסה שונה באשר לבגדים, והא כי התפשט בביתו וזרק את הבגדים למכולת האשפה דרך חלון ביתו. יודגש, כי כדי לבצע זאת, אמור הנאשם להיות בעל כוחות על, שכן אדם רגיל לא יכול לבצע זאת לאור מיקום החלון ומיקום מכולת האשפה ביחס לחלון, הכל כפי שנראה בתמונות שהוגשו לבית המשפט. מסתבר יותר, כי מי שהצית את הרכב מיהר להטמין במכולה את מיכל הדלק ואותו סווסרט, ולא התפשט והלך עירום, או זרק את הפריטים, יהיו אשר יהיו, דרך החלון, דבר שכלל אינו אפשרי.
92. בהמשך ההודעה המשיך הנאשם ומסר פריטים שגויים באשר לבגדי המציתים, הבגדים שנתפסו וכדומה.
93. הנאשם טוען, שחבש כובע שחור רגיל ולא חם-צוואר. המציתים לבשו חם-צוואר. חברו מתנאל העיד, כי שהנאשם לבש חם-צוואר ובכך סותר הנאשם את דברי חברו.
94. כאשר הוצג הסרטון לנאשם הוא מסר לחוקר באופן ספונטני, כי "זה נראה לך אני?". הוא חזר והכחיש את ביצוע ההצתה.
95. ביום המחרת מסר הנאשם הודעה נוספת (ת/13), בה שוב הכחיש כל מעורבות בהצתה. כאשר החוקר מסר לו מידע שנמצאו הפריטים בפח האשפה הירוק, הנאשם נמלא תימהון וממש לא האמין למשמע אוזניו. יוער, כי נמסרו במעמד זה שגויים (אולי בכוונה) לנאשם, היינו כי מלבד הג'ריקן נמצאו מצית, שקית לבנה, מכנסיים, חולצה ונעליים. כל אלה לא נמצאו שם.
96. המאשימה מייחסת משקל רב לעובדה, שהנאשם מסר כי בפח היה ג'ריקן ללא פקק, כפי שנמצא. אולם אין זה סביר שאדם שהצית רכב עם הג'ריקן טרח לפקוק אותו ורק אז להשליכו לפח האשפה, וסביר שהג'ריקן לא היה פקוק. עובדה זו אינה יכולה לקשור את הנאשם לביצוע הנאשם.

97. הנאשם נחקר שוב ובהודעה ת/16 הסביר, כי ביקש להתפאר לפני המדובב בהיותו של זה עבריין כבד. הוא הכחיש את ביצוע ההצתה. הוצג לנאשם הז'קט שנמצא והוא הסביר כי אינו שייך לו והוא דומה לז'קט של מאור כהן. אפשרות זו לא נבדקה על ידי החוקרים. יוער, כי בתמונות שהוצגו נראה כי למאור כהן היה ז'קט כזה עם סימנים זוהרים ייחודיים.

98. ב-ת/20 שוב חוזר על הנאשם על כך שלא ביצע את ההצתה וכי רק רצה להרשים את המדובב.

99. אין ספק, כי עדות הנאשם בבית המשפט לא הייתה נטולת תמיהות, ניסיונות הסבר לא מוצלחים לדברים שאמר במשטרה, ולעיתים הסברים שהתקבלו יותר על הדעת.

100. הנאשם ניסה להסביר מספר פרטים שגויים, או פרטים שנראו לא הגיוניים (כמו הג'ריקן בפח ללא הפקק כיוון שרצה לרצות את המדובב ואת החוקרים).

101. יש לקבל את טענות המאשימה, כי לא ניתן לסמוך על עדות הנאשם בבית המשפט, ולקבוע כי כולה אמת לאמיתה.

102. יחד עם זאת, על בית המשפט להעמיד את התנהלות הנאשם, הן במשטרה במהלך מסירת הודעותיו, הן בזמן שהיה עם המדובב, בזמן השחזור והן בזמן העדות בבית המשפט במבחן של היגיון כלשהו. אם נלך לשיטת המאשימה, הרי הנאשם הוא אדם הגיוני, מחושב, שפועל מתוך כוונה בעת ביצוע החקירה. אם כך, מדוע בחר להפיל את עצמו מחד, להודות במעשה ההצתה, ויחד עם זאת, למסור פרטים שאינם מתיישבים עם המציאות. איזה רווח יצא לנאשם מהתנהלות זו. הרי הנאשם יכול היה בפשטות להכחיש את ביצוע ההצתה. אם היה הנאשם אחד המציתים, הוא היה אמור לדעת שלא ניתן לזהותו, וכי לא ניתן לקשור אותו לאירוע ההצתה, אלא אם כן מישהו הפלילו. היחיד שיכול היה להפלילו הוא השותף להצתה. גם מתנאל לא נכח במקום, לגרסת הנאשם, וכך גם אחיו אביאל שישן. מדוע אם כן הנאשם פועל באופן כה חסר הגיון, טוען כי ביצע את מעשה ההצתה, ללא מניע של ממש הנראה לעין, ואם היה מניע - כיצד טעה ברכב, ומדוע מסר מידע על שורת פרטים שגויים אם ביקש להודות?

103. לפיכך, כבר כאן יש לקבוע שלא ניתן לסמוך על דברי הנאשם ולקבל את הודעותיו, באופן פשוט ופשטני, בעיקר על רקע מצבו הרפואי-נפשי. אולם מעבר לכך, גם אם יהיה מי שיפרש את התנהגותו של הנאשם, על כל מרכיביה, כהודאה במעשה, הרי שלצורך הרשעתו נדרשים אלמנטים עובדתיים נוספים.

י. ההלכה בדבר החיזוק הראייתי הנדרש להודעות הנאשם ויישומה בעניינו של הנאשם

104. בענייננו, גם אם נצא מההנחה כי הנאשם הודה במעשה ההצתה, נדרשת תוספת של אותו "דבר מה נוסף" כדי להרשיעו. נדרשת התשובה מהו אותו "דבר מה נוסף" כפי שנקבע בפסיקה, ובעקבות כך האם בענייננו קיימת אותה תוספת ראייתית.

105. בע"פ 6296/13 אדריס נ' מדינת ישראל (פורסם ביום 22.3.15; להלן: "פרשת אדריס") נאמר, כי אותה תוספת ראיתית נדרשת כדי להתמודד עם החשש מפני הודאות שווא של נאשמים (סעיף 6 לפסק הדין).

106. עוד נקבע, כי יש לבחון את משקלה של הודאת חוץ של הנאשם לצורך הרשעתו, בעזרת בחינה פנימית וחיצונית. מדובר, אפוא, במבחן כפול, ועל כן נקבע:

"מתפקידו של בית המשפט לבחון תחילה את ההודאה מבחינה פנימית. דהיינו, עד כמה ההודאה קוהרנטית, רצופה, מפורטת ובעלת הגיון פנימי. יש לתת את הדעת לסימני האמת העולים מתוכה. לעומת זאת, המבחן החיצוני יוצא מחוץ לד' אמותיה של ההודאה, ודורש חיזוק וראייה המאשרת את תוכנה של ההודאה. הדרישה אינה גבוהה, אך היא קיימת, ומהווה תנאי בל יעבור".

107. בהמשך פס"ד אדריס דן בית המשפט בשאלה, כיצד יש ליישב את אותו מבחן פנימי וחיצוני, כדלקמן:

"לשם יישום המבחן הפנימי והחיצוני הוצעה ומופיעה בפסיקה בדיקה משולשת הבוחנת 'מי אמר', 'מה אמר' ו'דבר מה'".

ובהמשך:

"ההיבט הראשון עוסק בזהותו של הנאשם שהודה. הוא שואל מיהו הנאשם. בין היתר נכון לבדוק האם הוא משתייך לאחת מהקבוצות אשר נשקף מהן סיכון מוגבר למסירת הודאת שווא, כפי שנדון בוועדת גולדברג. רשימה זו אינה סגורה, והיא אף לא ממצה את ההיבט הראשון. ההיבט השני בוחן את תוכן ההודאה, תוך כניסה בעובי הקורה של סיפור ההודאה ובחינת התמונה הכוללת, הן מבחינת פרטיה של ההודאה, והן מבחינת עיתוי מסירתה והקשרה. יש לשקול היטב מה אמר הנאשם. ההיבט השלישי עניינו המבחן החיצוני והידרשות לראייה חיצונית לנאשם. אלא שיודגש שאין מדובר רק בבדיקת קיומו של 'דבר מה נוסף' בעוצמה מינימלית, אלא הקניית שיקול דעת לבית המשפט האם להרשיע את הנאשם או לא. במסגרת מבחן זה יש להרחיב את הראייה ולבדוק ראיות חיצוניות לעומת ההודאה, לחיוב ולשלילה. למשל, יש לבחון לא רק האם קיים 'דבר מה נוסף', אלא האם קיים בנמצא 'דבר מה חסר' או 'דבר מה סותר'. 'דבר מה חסר', משמעותו האם ההודאה לוקה בחסר בנקודה חשובה. 'דבר מה סותר', כלומר האם פרטי ההודאה סותרים את אשר התרחש בפועל בנקודה מהותית. הפניה החוצה מהודאת הנאשם נועדה לברר לא רק אם ניתן להרשיע את הנאשם, אלא האם ראוי ונכון לעשות זאת".

108. לעניין השאלה, מהו אותו "דבר מה נוסף" קובע בית המשפט כדלקמן:

"על מנת להתמודד עם החשש מפני הרשעה על בסיס הודאת שווא, יש לוודא את אחיזתה של ההודאה במציאות החיצונית".

ובהמשך:

"לדעתי, הגישה האמורה תואמת את המסורת המשפטית ואת הרציונל של הדרישה ל'דבר מה נוסף'. הודאה מחוץ לכותלי בית המשפט אינה אלא השתקפות סובייקטיבית של הנאשם. נקבע שלא די בכך, אלא יש לצאת מתוך המציאות הסובייקטיבית אל המציאות האובייקטיבית. המפגש ביניהם חיוני להרשעת נאשם. גם אם במובן מסוים הנאשם הוא המקור ל'דבר מה נוסף' - למשל הוא מוסר שהנשק מצוי במקום מסוים, והוא אכן נמצא בו - כוחה של התוספת נובע מכך שהאימרה הסובייקטיבית נתמכת בפרט אובייקטיבי".

109. באשר למבחן הפנימי, עולה כי הנאשם סובל ממחלה PDD הנמצאת על קשת האוטיזם, והוא מוכר כאמור כנכה בשיעור 150%. הנאשם נמצא אפוא באחת מקבוצות הסיכון, כך שהוא מסוגל לפרק עובדות, או למסור חצאי אמיתות (ראה: התסקיר שהוגש בעניינו).

110. באשר למבחן השני, הבוחן את פרטי הודאות הנאשם (מה אמר), גם כאן קיימים קשיים משמעותיים. הנאשם מסר לא אחת פרטים שאינם תואמים את המציאות העובדתית באשר לאירוע ההצתה, נתונים חסרי היגיון וחסרי קשר למציאות. לכך מצטרפת העובדה כי לא אחת חזר בו הנאשם מהודאותיו וטען כי כלל לא ביצע את ההצתה. נמצא כי הקשר בין דברי הנאשם בהודעותיו לבין אירוע ההצתה במציאות לוקה בחולשה ניכרת, עד כי קיים ספק רב אם אכן מדובר בהודאת אמת.

111. "דבר מה נוסף" - על פי המבחנים שנקבעו בפסיקה, יש צורך בראיה חיצונית כדי לתמוך בהודאה, וכי ככל שמשקלה הפנימי של ההודאה גבוה יותר, כך פוחת הנטל בגדרו של המבחן החיצוני, וכן להיפך (ראה: ע"פ 7443/06 **ארקה נ' מדינת ישראל** (פורסם ביום 28.9.08) פסקה 33).

112. כאשר קיים חשש לכך שניתנה הודאת שווא, נדרשת תוספת ראייתית שתתייחס לשדרה המרכזית של ההודאה. תוספת זו יכולה להיות בעלת אופי מאמת ולא מסבך, אולם האימות צריך להיות כזה הנוגע לביצוע העבירה עצמה. יש לדרוש אימות משמעותי המכסה באופן ברור את האמירות בהן הוא תומך (ראה: ע"פ 8589/13 **רמילאת נ' מדינת ישראל** (פורסם ביום 27.1.15) פסקה 36).

113. סופו של דבר, לאור מכלול ההודעות שמסר הנאשם, שבהן הודאות חלקיות, חזרות מהודאות אלו, ומסירת "עובדות" כביכול, משקלן של הודאותיו נמוך ביותר, ועל כן נדרשות ראיות חיצוניות הקושרות את הנאשם ללב ביצוע מעשה ההצתה.

114. לטעמי, ראיות אלה לא נמצאו. לא ניתן ללמוד מהסרטון מי ביצע את ההצתה; כך גם לא הובאה ראיה חיצונית אחרת הקושרת את הנאשם לביצוע ההצתה. העובדה שעזב את הדירה לפרק זמן מסוים לפני ביצוע ההצתה, פרק זמן שאינו ידוע, וכן השיחה לאוראל אייזנקוט, אין באלה כי להוות אותה ראיה המצביעה על כך כי הנאשם הוא זה שביצע את המעשה.

טו. מחדלי חקירה

115. סבורני, כי היו צריכות להידלק אצל החוקרים מספר "נורות אדומות" שלפיהן היה על החוקרים לבחון כיווני חקירה נוספים.

116. מהחקירה עלה, כי בסמוך להצתה היו באזור "דמויות" נוספות שיכולות היו להיות קשורות להצתה, למשל האחים כהן, שמשפחתם הסתירה מעיני המשטרה סרטי ההקלטה, אך לא נעשתה חקירה כלשהי בעניין, כך גם לא נבדק האם הסוויטשרט שנמצא במיכל האשפה קשור אליהם.

117. לחוקרים היה ברור ש"סיפור" זריקת הבגדים מחלון הדירה המסורג למכולת האשפה הוא בלתי אפשרי. מכאן היו צריכים לפחות לבחון את האפשרות שהנאשם מחפה על מאן דהוא ומנסה ליצור רושם שהוא זה שביצע את ההצתה. איש לא בדק כיוון זה, וכך גם לא נבדק DNA על הז'קט שנמצא במיכל האשפה.

118. החוקרים התעלמו מהפערים שבין גרסת הנאשם באשר לעובדות ביצוע ההצתה, לבין הממצאים. דבר זה היה אמור לשמש תמרור אזהרה ולגרום לבדיקת כיוונים אחרים. במיוחד בולט הדבר בפרטים שמסר הנאשם למדובב.

119. השיחה לאחר השחזור בה חזר בו הנאשם לא תועדה, לא הוקלטה ולא צולמה, למרות שהייתה ברשות החוקרים מצלמה. כך גם לא נערך שחזור חוזר. ברור, כי היו בבניין מצלמות נוספות - לפחות שלוש - והחוקרים לא ביקשו את הצילומים.

טז. סוף דבר

120. לאור כל האמור לעיל, קיימים סימני שאלה וספקות ניכרים באשר לקשר שבין הנאשם שלפניי לביצוע ההצתה. קיימת סבירות ברמה גבוהה, כי אנשים אחרים ביצעו את מעשה ההצתה והנאשם פעל ממניעים שונים ומשונים כאשר בחר למסור הודאות חלקיות ושגויות. מכל מקום, לא נמצאו בחומר הראיות ראיות נוספות בעלות משקל מספיק, היכולות לקשור את הנאשם להצתה ולתמוך בהודאותיו החלקיות והמוזרות.

לפיכך, החלטתי לזכות את הנאשם, ולו מחמת הספק.

ניתנה היום, כ"ב אלול תשע"ה, 06 ספטמבר 2015, במעמד ב"כ המאשימה, הנאשם ובא כוחו.

כרמי מוסק, שופט